

Bilag 4b

Syddansk Vækstforum Handlingsplan 2012-13

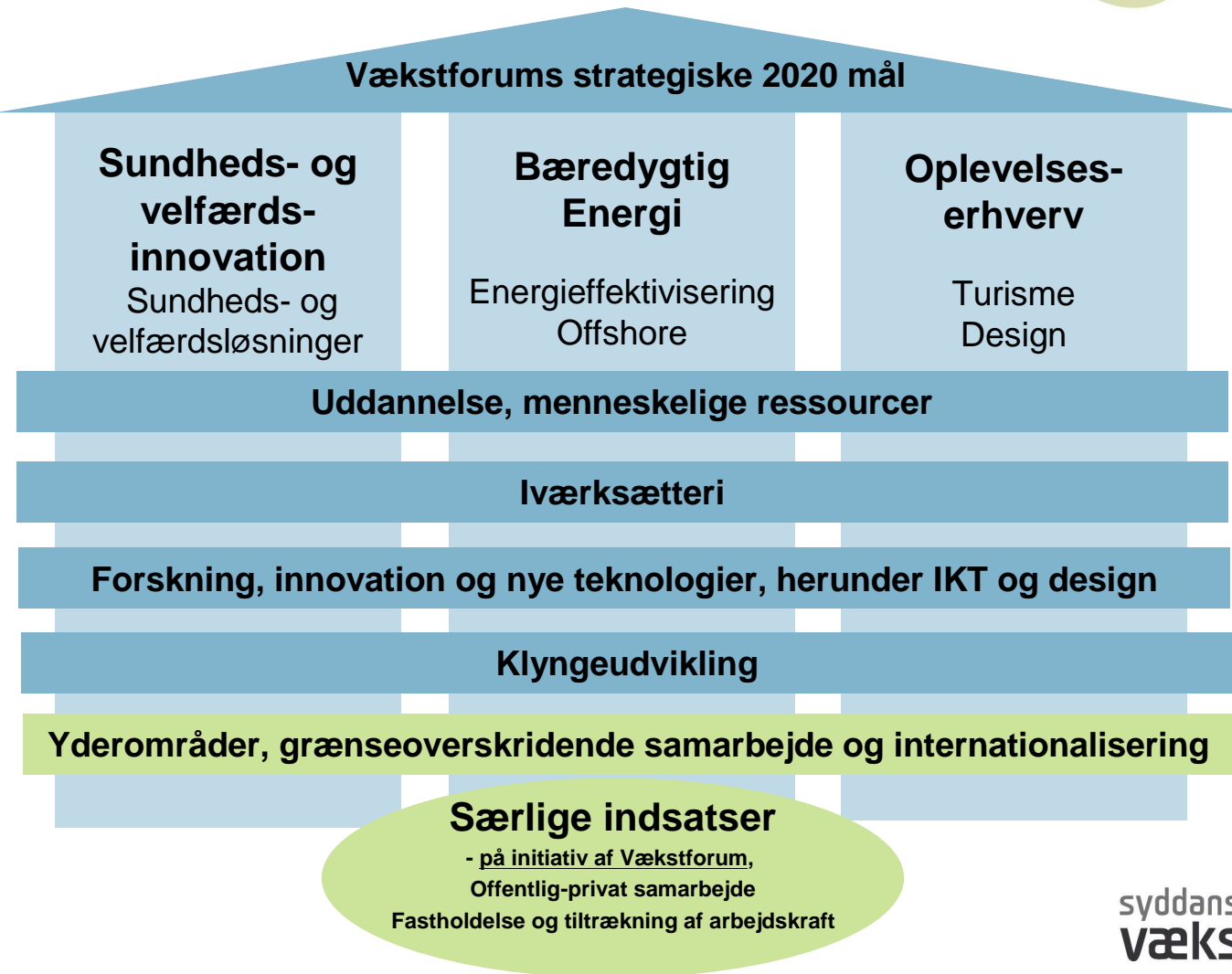
Medlemmerne af Vækstforum indsættes her.

Forord

- Omstillingsdagsorden (produktivitet)
- Handlingsplanen som udmøntning af erhvervsudviklingsstrategien

Handlingsplan 2012-13

Handlingsplanen er udgangspunkt for Vækstforums indsats i 2012-13 og det første skridt på vej mod at realisere de strategiske 2020 mål.

De strategiske rammer for indsatsen i 2012-13

- Vækstforum ønsker fortsat at fokusere på få forretningsområder med et stort vækstpotentiale
- De strategiske mål om øget produktivitet og øget erhvervsfrekvens skal opnås gennem anvendelse af redskaberne:
 - Uddannelse, menneskelige ressourcer
 - Iværksætteri
 - Forskning, Innovation og nye teknologier, herunder design og IKT
 - Klyngeudvikling
- Yderområder, det grænseoverskridende samarbejde og internationalisering indgår som tværgående prioriteringer indenfor forretningsområderne.
- Vækstforum kan på eget initiativ igangsætte særlige indsatser, hvis en særlig indsats har et stort erhvervspotentiale som ligger udenfor Vækstforums tre forretningsområder. Det kan være indsatser der adresserer udfordringer på såvel generelle som specifikke rammebetingelser.

Handlingsplanens indsatsområder

Handlingsplanen indeholder følgende indsatsområder:

Sundheds- og velfærdsinnovation: Sundheds- og velfærdsløsninger

- Erhverv der arbejder med sundheds- og velfærdsløsninger, som kan bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer inden for velfærdsområdet og samtidig skabe øget vækst i private virksomheder samt øget effektivitet og kvalitet. Velfærdsområdet defineres bredt, dog med fokus på at udnytte forretningsmulighederne i velfærdsteknologier og velfærdsservices i tilknytning til sygehusbyggerier, forebyggelse og ernæring, øget egenomsorg, pleje samt sygdomsbehandling.

Bæredygtig energi: Energieffektivisering og Offshore

- Erhverv der arbejder med teknologier, viden og komponenter som medfører en intelligent og effektiv energiudnyttelse.
- Erhverv der arbejder med teknologier, viden og komponenter til anvendelse i hele værdikæden for offshore energiproduktion, såvel vedvarende som fossil energi.

Oplevelseserhverv: Turisme og Design

Serviceerhverv inden for ferie- og erhvervsturisme

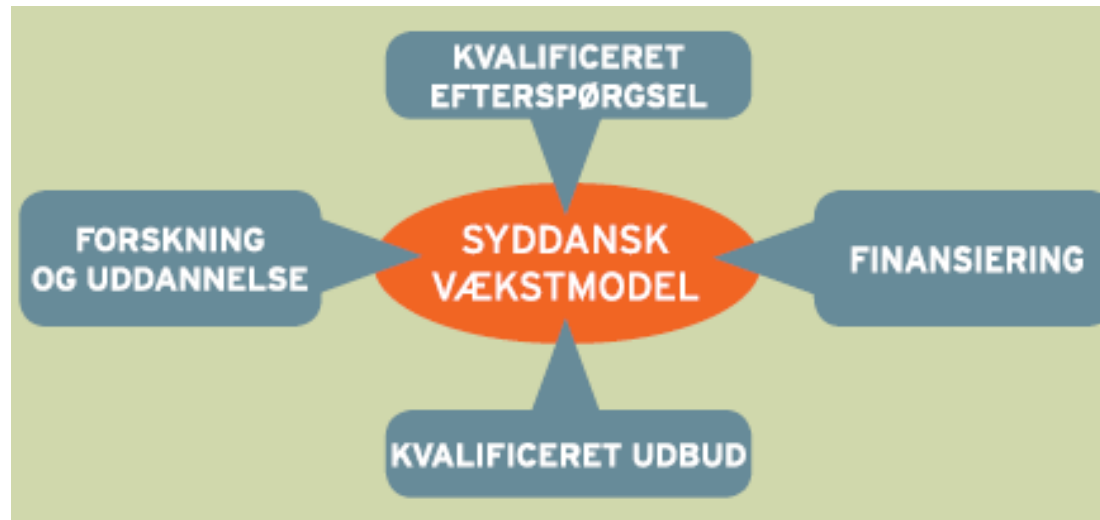
Erhverv, som anvender design med henblik på at skabe øget merværdi af virksomhedens produkter, og virksomheder, hvor design er det primære produkt, f.eks. de kreative erhverv

Erhverv der arbejder med fødevarer, hvor der er indbygget oplevelser med henblik på at øge produktets værdi.

Redskaber

- Vækstforum anvender følgende redskaber, som et bærende element i erhvervsudviklingsindsatsen.
 - **Menneskelige ressourcer og uddannelse** – herunder efteruddannelse af arbejdsstyrken, erhvervsrettet uddannelse på alle niveauer, samt tiltrækning og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft.
 - **Iværksætteri** – herunder tiltrækning af kapital, udvikling af vækstvirksomheder og fremme af iværksætterkultur.
 - **Forskning, innovation og nye teknologier** – herunder øget teknologianvendelse, teknologioverførsel, brug af design, IKT og forsknings og innovationssamarbejder.
 - **Klyngeudvikling**: Vækstforum arbejder desuden med udvikling af erhvervsklynger som metode til at sikre vækst indenfor forretningsområderne.
- Vækstforum kan indstille projekter til støtte, der anvender et eller flere af ovenstående redskaber.
- Ved større klyngeindsatninger kan Vækstforum understøtte længerevarende udviklingsforløb på op til 5 år.

Syddansk vækstmodel

Den syddanske vækstmodel er fundamentet for at realisere potentialet inden for de enkelte forretningsområder. Modellen udgør **en erhvervspolitisk infrastruktur**, som giver mulighed for at sætte ind der, hvor udfordringerne er størst og mest perspektivrige på det enkelte forretningsområde. Modellen understøtter rammebetingelse hele vejen rundt

- Udbud: Vækstforum vil understøtte etableringen af flere virksomheder, flere og bedre produkter og services på markedet.
- Efterspørgsel: Vækstforum vil stimulere, organisere og kvalificere efterspørgslen efter nye produkter og services.
- Finansiering: Vækstforum vil forbedre virksomhedernes adgang til risikovillig kapital og udviklingsmidler.
- Forskning og uddannelse: Vækstforum vil styrke forskning, uddannelse og viden på forretningsområderne og sikre virksomhedernes adgang til de rette kompetencer.

Sundheds- og velfærdsløsninger

Der er et stort potentiale i Syddanmark inden for sundheds- og velfærdsløsninger::

- Efterspørgslen efter sundheds- og velfærdsløsninger forventes på både nationalt og globalt plan at vokse hastigt, idet antallet af ældre og kronisk syge vokser.
- I Syddanmark er der indenfor velfærdsteknologier særlige erhvervspotentialer indenfor telemedicin, automatisering, intelligente hjælpemidler samt it-systemudvikling.
- Der er etableret grundsten til øget samspil mellem private virksomheder, vidensinstitutioner og offentlige aktører, som har fokus rettet mod mulighederne indenfor sundheds- og velfærdsløsninger.
- Der er etableret en fælles platform for klyngesamarbejde – Welfare Tech Region – og Syddanmark har opnået en national førerposition gennem en markant satsning på velfærdsteknologier

Udfordringer i 2012-13

- Der er behov for at styrke etablering og udvikling af nye vækstvirksomheder indenfor forretningsområdet.
- Der er behov for et styrke udbuddet af løsninger.
- Virksomhedernes kendskab til og samarbejde med markedet skal øges med henblik på kommercialisering
- Der er behov for at styrke virksomhedernes internationale udsyn, herunder udviklingen af eksportrollemodeller
- Der er behov for at styrke virksomhedernes strategisk forretningsudvikling i partnerskaber, herunder de mindre virksomheders samarbejde med større virksomheder.

Delmål

- 25 procent omsætningsvækst i virksomheder indenfor forretningsområdet
- 20 procent flere vækstvirksomheder indenfor forretningsområdet

Vækstforum vil i 2012-13 tage initiativ til:

- At virksomhedernes adgang til risikovillig kapital understøttes gennem etablering af velfærdsteknologifonden, herunder til rådgivningsforløb i samarbejde med Væksthuset
- At Welfare Tech Region videreudvikles til et nationalt innovationsnetværk med international gennemslagskraft
- At videreudvikle det offentlig-private samarbejde og øge efterspørgslen efter intelligente velfærdsløsninger, bl.a. gennem OPI Lab og OPI-puljen
- At omstille det syddanske erhvervsliv, så flere virksomheder får kendskab til og udnytter det velfærdsteknologiske potentiale, bl.a. via strategiske partnerskaber mellem små og store virksomheder og side-stepping
- At udvikle målrettede initiativer, der kan styrke eksporten indenfor velfærdsteknologi i et formaliseret samarbejde med bl.a. Udenrigsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet (Eksportrådet og Fonden til Markedsføring af Danmark).
- At medvirke til etablering af et internationalt strategisk forsknings- og innovationssamarbejde (SPIR) med fokus på at udvikle og kommercialisere velfærdsteknologier og -services
- At virksomhedernes adgang til demonstrations- og testfaciliteter i regionen koordineres og synliggøres
- At sikre kvalificeret arbejdskraft til forretningsområdet gennemførelse af effektfulde projekter under Vækstforums indsats "Rekruttering og fastholdelse af arbejdskraft"

Energieffektivisering

Der er et stort potentiale i Syddanmark inden for energieffektivisering:

- EU vurderer, at energieffektiviseringer gennem 20-20-20 målene, kan skabe 1 mio. nye jobs i EU og spare 60 mia. euro om året i reduceret energiforbrug. De syddanske virksomheder besidder væsentlig kompetencer på området og har et betydeligt potentiale for at tiltrække en væsentlig del af disse jobs til Region Syddanmark.
- Regionen har en stærk virksomhedsklynge - Lean Energy - med high-end teknologier og produkter til effektiv energiudnyttelse med et stort eksportpotentiale.
- Energieffektive teknologier og løsninger har skabt en syddansk omsætning på ca. 40 mia. kr. årligt. Fortsat fokus på klimamål og energieffektivisering sikrer en fortsat efterspørgsel og potentiale for at fastholde markedsandele og skabe vækst i virksomhederne
- Det forventes, at den globale efterspørgsel på energieffektive løsninger vil stige markant frem mod 2020. Som følge heraf, forventes de syddanske virksomheder at opnå vækstrater på 10-15 %

Udfordringer i 2012-13

- Energibranchen har allerede i dag svært ved at skaffe tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft og det forudses, at efterspørgslen løbende vil øges. Samtidig er den nuværende tendens et faldende udbud af relevant, kvalificeret arbejdskraft i regionen.
- Energibranchen har en stærk position på det globale marked, som blandt andet er skabt på baggrund af en kvalificeret efterspørgsel på det danske marked. Hvis eksporten skal fastholdes og styrkes forudsætter det et hjemmemarked med kvalificeret efterspørgsel, som kan medvirke til udvikling, test og demonstration.
- For at SMV'erne og iværksætterne kan bidrage til væksten, er der behov for at disse virksomheder i højere grad slår igennem på eksportmarkedet. Det globale marked er præget af stor konkurrence og det er en udfordring for SMV'erne at etablere sig på eksportmarkedet

Vækstforum har følgende delmål i 2012-13

- 10% højere optag på ingeniørstudierne i regionen
- SMV'ernes eksportandel øges med 10 %

Vækstforum vil i 2012-13 tage initiativ til:

- At videreudvikle Lean Energy Cluster (LEC) bl.a. som nationalt innovationsnetværk med henblik at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og adgang til eksportmarkedet
- At sikre kvalificeret arbejdskraft i branchen ved gennemførelse af effektfulde projekter under Vækstforums indsats "Rekruttering og fastholdelse af arbejdskraft". Projekterne udvikles i samarbejde med Syddansk Universitet, LEC, Videnskabsministeriet m.fl.
- At der arbejdes for at styrke tiltrækning af flere studerende til uddannelsesinstitutioner i regionen gennem markedsføring og større synlighed af de unikke uddannelses- og jobmuligheder i regionen
- At etablere et videncenter for energieffektivisering med kompetencer indenfor virksomhedsrettet forskning, innovation og uddannelse
- At etablere adgang til test-, demonstrations- og akkrediteringsfaciliteter, herunder f.eks. GreenLab

Offshore

Der er et stort potentiale i Syddanmark inden for offshore:

- Landene omkring Nordsøen planlægger en 10-dobling af havmøllekapaciteten indtil 2020.
- Danske virksomheder har indtil 2010 været involveret i etableringen af ca. 95 % af alle verdens havmølleparker. Mange af disse kompetencer ligger i Syddanmark – særligt indenfor projektering, drift, vedligehold, test og demonstration.
- Regionen har stærke offshore klynger – Offshore Center Danmark og LORC - og stærke kompetencer indenfor vedvarende offshore energi
- Den syddanske offshore energi sektor forventer at have årlige vækstrater på over 5 procent de næste 10 år.
- Danske olie- og naturgasforekomster i Nordsøen har givet et samlet bidrag til staten på 224 mia. kr. i de seneste 20 år. Heraf alene 144 mia. kr. de seneste 5 år. Det forventes, at indvindingsniveauet fortsat vil være det samme i de kommende mange år.

Udfordringer i 2012-2013

- Energibranchen har allerede i dag svært ved at skaffe tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft og det forudses, at efterspørgslen løbende vil øges. Samtidig er den nuværende tendens et faldende udbud af relevant, kvalificeret arbejdskraft i regionen.
- Der er en stigende global konkurrence indenfor offshore vedvarende energi.
- At sikre tilstrækkelig infrastruktur til at understøtte væksten i offshore energi sektoren.
- At sikre en mere energieffektiv udnyttelse af de fossile ressourcer i Nordsøen.

Vækstforum har følgende delmål i 2012-13

- 10% større optag af ingeniørstuderende i regionen.
- SMV'ernes eksportandel er øget med 10%.

Vækstforum vil i 2012-13 tage initiativ til:

- At fortsætte arbejdet med at styrke de grønne offshore klynger, herunder initiativerne om at styrke samarbejdet mellem Offshore Center Danmark, LORC, Alliancen for Grøn Offshore Energi, og Green Offshore Center
- At sikre kvalificeret arbejdskraft i branchen ved gennemførelse af effektfulde projekter under indsatsen "Rekruttering og fastholdelse af arbejdskraft". F.eks. at etablere et Energicenter på Syddansk Universitet og Aalborg Universitet i Esbjerg for at styrke det faglige miljø og tiltrække flere studerende og medarbejdere til sektoren gennem et forpligtende samarbejde mellem universiteter og virksomheder.
- At flere offshorevirksomheder deltager i internationale projekter for at styrke deres konkurrenceevne og eksport. Arbejdet vil foregå i Alliancen for Grøn Offshore Energi.
- At igangsætte et arbejde til udredning og evt. udvikling af nye transport og logistikløsninger på land til offshore vind sektoren så tilgængeligheden til havmølleparkerne forbedres. Arbejdet vil foregå i samarbejde med Vindmølleindustrien, Transportministeriet, havnene m.fl.

Turisme

Der er et stort potentiale i Syddanmark inden for turisme:

- Turister efterspørger i stigende grad kvalitetsprodukter. Syddanmark har stærke videninstitutioner, som vil kunne være med til at forbedre produktkvaliteten.
- Der vil i de kommende år være en stigning i antallet af udenlandske turister. Ved videreudvikling af Syddanmarks eksisterende internationale fyrtårne og udvikling af nye kan der tiltrækkes flere udenlandske ferieturister.
- Der vil i de kommende år være en stigning på op til 2% i privatforbruget hos internationale målgrupper. Syddanmark har et varieret udvalg af turismetilbud. En opkvalificering af turismetilbuddet vil kunne skabe et højere døgnforbrug blandt ferie- og erhvervsturister.
- Overnatninger inden for erhvervsturisme vurderes at stige op til 4% i de kommende år. Syddanmark har væsentlige kompetencer på området og har et betydeligt potentiale for at tiltrække nationale som internationale erhvervsturister.
- Der er en stigende interesse for nordisk mad og danske fødevareroplevelser. Region Syddanmark har en stor specialisering inden for fødevarer og vurderes at kunne tiltrække flere turister ved udvikling af flere fødevareroplevelser.

Udfordringer i 2012-13:

- Kompetence- og serviceniveauet er lavt sammenlignet med andre brancher.
- Produktiviteten er dalende i hele sektoren.
- Det syddanske turismeprodukt har en stor spredning i kvaliteten.
- Syddanmark har for få internationale fyrtårne, der kan tiltrække turisterne.

Vækstforum har følgende delmål i 2012-13:

- 10% stigning i det gennemsnitlige døgnforbrug hos turister.
- 5% flere overnatninger blandt erhvervsturister
- 10% flere med videregående uddannelse indenfor turismeerhvervet

Vækstforum vil i 2012-13 vil:

- At højne kompetenceniveauet i turismebranchen, bl.a. gennem videreudvikling af Oplevelsernes Academy.
- At udvikle stærke destinationer med udgangspunkt i regionens internationale fyrtårne gennem analyser, sparring og rådgivning af destinationerne i samarbejde med Syddansk Turisme.
- At understøtte generelle markedsføringsaktiviteter ved at indgå i arbejdet med at organisere en fælles syddansk markedsføringsfond i samarbejde med erhvervet, Visit Denmark m.fl.
- At øge innovationen inden for fødevarereturisme, bl.a. gennem videreudvikling af samarbejdet i den spirende fødevarereklynge.
- Etablering af et center for sejlturisme

Design

Der er et stort potentiale i Syddanmark inden for design:

- Syddanmark bliver i stigende grad brugt som internationalt testområde for designideer og -koncepter. Med en fortsat udvikling og branding internationalt vil Syddanmark kunne styrke sin internationale position.
- Syddanske designstyrker brandes i stigende omfang gennem store anerkendte virksomheder i Syddanmark.
- Virksomheder som implementerer design i strategi- og forretningsudvikling vil kunne opnå op til 10% højere værditilvækst. Syddanmark har stærke videninstitutioner og designvirksomheder, som kan udbrede designtænkning i de syddanske virksomheder.
- Der er etableret en samlet satsning på designanvendelse – Design2Innovate - som fælles platform for øget designanvendelse.

Udfordringer i 2012-13:

- Kun 30% af virksomhederne i regionen efterspørger kompetencer inden for design.
- Syddanmark har for få virksomheder, som anvender design til strategi- og forretningsudvikling.
- Syddanmark er den region i landet, hvor andelen af de kreative erhverv fylder næstmindst set i forhold til det samlede erhvervsliv.

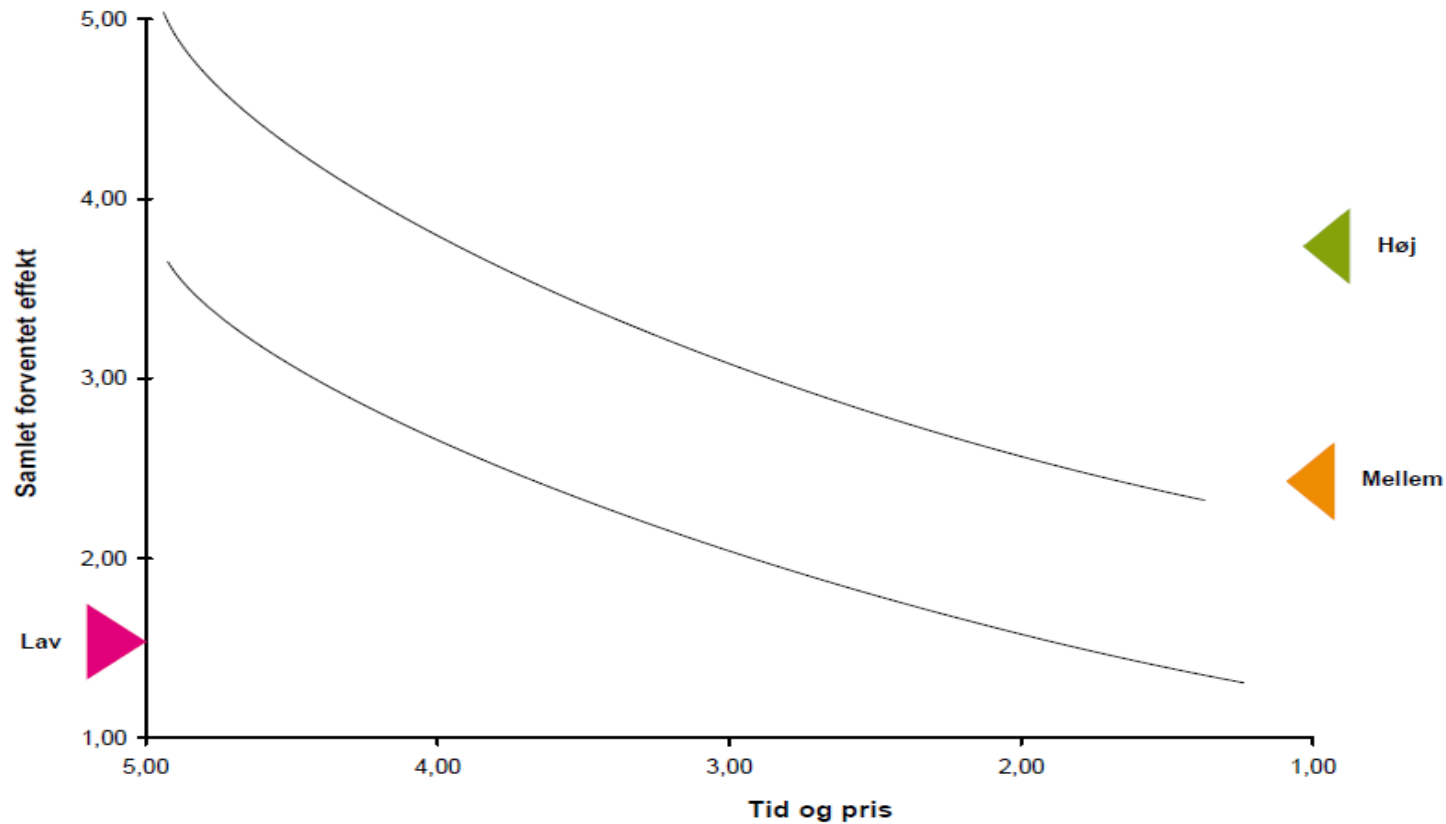
Vækstforum har følgende delmål i 2012-13:

- 10% flere virksomheder bruger design i forretnings- og strategiudvikling. (note: I 2007 anvendte 63% af virksomheder med kun 10 ansatte på landsplan, design som en integreret del af virksomhedens innovationsprocesser eller i forretningsstrategien.)
- 10% højere omsætning inden for design. (note: I 2008 udgjorde de kreative erhvervs andel af det samlede private erhvervsliv 2,0% i Syddanmark)
- 10% flere med videregående uddannelse inden for designerhvervet. (note: I 2008 havde 24% af de beskæftigede i de kreative erhverv en mellemlang eller lang videregående uddannelse i Syddanmark.)

Vækstforum vil i 2012-13 vil:

- At øge designanvendelse i virksomheder gennem videreudvikling af samarbejdet i Design2innovate.
- At brande Syddanmarks styrker inden for designområdet nationalt og internationalt, bl.a. gennem et samarbejde med M-fonden.
- At tage initiativ til etablering af et Nordeuropæiske Videntcenter for Designanvendelse, som på et forskningsbaseret videngrundlag understøtter virksomhedernes innovation og skaber øget vækst gennem brug af design.
- At indarbejde design i fremtidige projekter på tværs af forretningsområderne gennem inddragelse af forretningsområder i Design2innovate

Effektmodellen

Projekter vurderes ud fra den forventede effekt i forhold til omkostninger (pris) og forventet tid før effekten realiseres (tid)

Yderområder

Vækstforum vil realisere yderområdernes potentialer inden for forretningsområderne. Derfor vil Vækstforum i 2012-13 iværksætte følgende indsatser:

- Vækstforum vil indgå en resultatkontrakt med de regionale klynger inden for forretningsområderne, som blandt andet skal sikre en målrettet og fokuseret inddragelse af virksomheder i yderområderne.
- Vækstforum vil tage initiativ til at styrke forretningsudvikling i SMV'er i yderområderne med henblik på at orientere virksomheder mod nye forretningsmuligheder inden for Vækstforums forretningsområder.
- Vækstforum vil gennem lånefonden for yderområder understøtte virksomhederne i yderområderne.
- Vækstforum vil videreføre samarbejdet i yderområdenetværket

Note: Yderområder i Syddanmark er i perioden 2007-13 i EU's strukturfonde defineret som Ærø, Langeland, Svendborg, Faaborg-Midtfyn og Tønder kommuner

Internationalisering og grænseoverskridende samarbejde

Med udgangspunkt i forretningsområderne vil Syddansk Vækstforum understøtte grænseoverskridende og internationale indsatser inden for:

- Erhvervsklyngerne
- Forskning og uddannelse
- Synliggørelse af syddanske kompetencer.

Internationalisering:

- Vækstforum vil understøtte de syddanske erhvervsklyngers internationale engagement, så disse styrkes og nye virksomheder og kapital fra udlandet kan tiltrækkes
- Samspillet med internationale videninstitutioner styrkes til gavn for syddanske virksomheder, så de får bedst mulig adgang til forskning på højt niveau og internationale talenter.
- Virksomhedernes eksport og de regionale kompetencers internationale synlighed skal styrkes.

Det grænseoverskridende samarbejde:

Potentialet i det grænseoverskridende samarbejde skal udnyttes, så det understøtter Region Syddanmarks erhvervsmæssige styrker. Det tages afsæt i samarbejdet med Slesvig-Holsten, og det grænseoverskridende samarbejdet skal udvides, så det også omfatter Hamborg, Nordsø- og Østersøområdet.

Særlige indsatser

Vækstforum ønsker at agere på både langt og kort sigt.

Fokuseringen på tre forretningsområder er et led i den langsigtede omstillingsproces.

På kort sigt kan der opstå behov for en hurtig og konkret indsats fra Vækstforum side.

Vækstforum kan derfor på eget initiativ igangsætte særlige indsatser med stort erhvervs potentiale, som rækker ud over Vækstforums tre forretningsområder. Det kan være indsatser der adresserer udfordringer på såvel generelle som specifikke rammebetingelser.

- Særlige indsatser besluttet af Vækstforum, eventuelt som en del af handlingsplanen.
- De særlige indsatser er tidsbegrænsede
- Der afsættes puljemidler særskilt til særlige indsatser

I 2012-13 vil Vækstforum bl.a.:

- Iværksætte en særlig indsats som skal tiltrække og fastholde talenter
- Understøtte offentlig-privat innovation og kommercialisering gennem en pulje på 20 mio. kr.
- Igangsætte og medfinansiere initiativer indenfor Grøn Vækst gennem en pulje på 20 mio. kr.

TVÆRGÅENDE KRITERIER

VÆKSTFORUMS INDSATS BYGGER PÅ EN RÆKKE TVÆRGÅENDE KRITERIER, SOM VIL BLIVE LAGT TIL GRUND FOR INDSATSEN:

OFFENTLIGT-PRIVAT PARTNERSKABER

Initiativerne skal skabe samspil mellem den offentlige og den private sektor med henblik på at udnytte fælles potentialer og skabe løsninger på et højere niveau.

SAMORDNING OG KOORDINERING

Initiativerne skal medvirke til at samordne og koordinere regionens mange aktiviteter med henblik på at sikre synergi og undgå overlap og parallelsystemer.

FOKUSERING

Initiativerne skal bidrage til at samle kræfterne i større og perspektivrige initiativer, der synligt og markant løfter regionen på udvalgte områder.

GLOBALISERING

Initiativerne skal have perspektiver i forhold til globaliseringens muligheder og omsætter dem til konkurrencemæssige fordele. Der sættes målrettet og strategisk på internationalt samarbejde.

VÆKST I YDEROMRÅDER

Initiativerne skal komme hele regionen til gode ved at satse på brobygning til yderområdernes særlige styrker og potentialer til gavn for hele regionen.

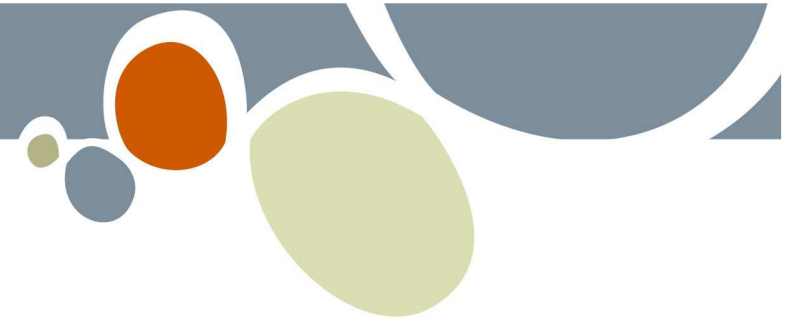
BÆREDYGTIGHED

Initiativerne skal skabe vækst og udvikling uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at få opfyldt deres behov i fare. Begrebet bæredygtighed omfatter miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed.

SAMFINANSIERING

Der skal være bredt ejerskab og fælles prioritering af ressourcer til de initiativer og udviklingsaktiviteter Vækstforum igangsætter. Samfinansiering og matchning af midler vil være et krav, uanset om det gælder EU-midler eller regionale udviklingsmidler.

Økonomi og ansøgning

Syddansk Vækstforum har indstillingsret til regionale erhvervsudviklingsmidler og EU-strukturfondsmidler.

- Regionale erhvervsudviklingsmidler udgør ca. 100 mio. kr. årligt
- EU's strukturfondsmidler udgør ca. 50 mio. kr. fra Socialfonden og 50 mio. kr. fra Regionalfonden årligt
- Derudover vil Vækstforum arbejde for at tiltrække såvel nationale som internationale midler til at understøtte udviklingen af forretningsområderne.

Hvis du vil tage del i udviklingen, kan du få hjælp fra Vækstforums sekretariat. Du kan læse mere om, hvordan du kan søge midler fra Vækstforum på www.regionsyddanmark.dk/vaekstforum, hvor du også kan finde en ansøgningsvejledning.

Du er også velkommen til at kontakte Vækstforums hotline på tlf. 3058 7777 eller mail: vaekstforum@regionsyddanmark.dk.